

w sprawie oceny programowej kierunku filologia prowadzonego w Olsztyńskiej Szkole Wyższej na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk humanistycznych, nauk o rodzinie i nauk teologicznych, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku filologia prowadzonego w Olsztyńskiej Szkole Wyższej na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Olsztyńskiej Szkole Wyższej nie w pełni umożliwia studentom kierunku filologia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;
 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry;
 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie;
 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku;
 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku;
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Niewłaściwe przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych.
Kierunek filologia przyporządkowano do trzech dyscyplin naukowych: językoznawstwo (88%), literaturoznawstwo (7%) oraz nauki o kulturze i religii (5%). Dyscypliny te

w naturalny sposób wiążą się z kształceniem filologicznym, ale ich udział procentowy został określony nieprawidłowo. Zawyżono bowiem udział dyscypliny naukowej językoznawstwo, identyfikując wiedzę w dyscyplinie naukowej z wiedzą językową, dotyczącą systemu języka i reguł poprawności posługiwania się nim. Wskazuje na to podkreślanie w koncepcji kształcenia poprawności gramatycznej, fonetycznej i ortograficznej, używania zróżnicowanego słownictwa oraz różnych odmian języka angielskiego. Identyfikowanie wiedzy językowej z wiedzą językoznawczą jest błędne, ponieważ umiejętności językowe są niejako warunkiem wstępnym do nabywania wiedzy i umiejętności z zakresu różnych dyscyplin (m. in. językoznawstwa) i wspierają osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wszystkich dyscyplin, do których kierunek został przyporządkowany.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia powołała zespół do wdrożenia wszystkich zaleceń i rekomendacji zespołu oceniającego oraz dokonania zmiany programu studiów i wdrożenia go od roku 2024/2025.

2. Efekty uczenia się nie uwzględniają założonych w koncepcji kształcenia zawodów lub specyficznych kompetencji powiązanych z działalnością zawodową właściwą dla kierunku. Efekty uczenia się sformułowane dla kierunku nie są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia, ponieważ nie odnoszą się w odpowiedni sposób do zawodów tłumacza i specjalisty językowego, do wykonywania których kierunek ma przygotowywać. Wbrew koncepcji kształcenia, według której specjalistę językowego wyróżnia orientacja w zagadnieniach związanych z mediami i działalnością promocyjno-reklamową, ogólne efekty uczenia się założone dla kierunku dodatkowo identyfikują działalność specjalisty językowego z kompetencjami naukowo-badawczymi. Efekty uczenia się odnoszą się także do innych zawodów, niż wskazane w koncepcji kształcenia, np. tłumacza, językoznawcy, eksperta anglojęzycznego, działalności edukacyjnej, medialnej czy promocyjno-reklamowej.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zobowiązała się do zmiany programu studiów i wdrożenia go od roku 2024/2025.

3. Efekty uczenia się sformułowane są w sposób nadmiernie rozbudowany, nielogiczny, nieodpowiadający koncepcji kształcenia oraz charakterystynom Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się dla kierunku powiązane z charakterystyką P6S_WG niewłaściwie odzwierciedlają przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych. Pojawia się w nich odniesienie do dyscypliny naukowej historia, do której kierunek nie jest przyporządkowany. Efekty uczenia się dla kierunku nie uwypuklają wiodącej roli językoznawstwa. Efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z poziomem 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji. Z charakterystyką P6S_WG błędnie powiązano efekty jednoznacznie odnoszące się do wiedzy językowej, która nie jest tożsama z wiedzą językoznawczą. Z charakterystyką P6S_UW błędnie powiązano efekty uczenia się, które nie zakładają wykorzystania wiedzy językoznawczej, literaturoznawczej lub z zakresu nauk o kulturze i religii, lecz wskazują na wykorzystanie umiejętności, które nie są specyficznie powiązane z żadną dyscypliną naukową. Nieprawidłowe jest także odnoszenie pojedynczych efektów jednocześnie do dwóch, często nieprzystających znaczeniowo, charakterystyk PRK. Formalnie, efekty uczenia się zostały powiązane z wszystkimi charakterystykami PRK, jednak niejednokrotnie nie odpowiadają ich zakresowi, co ostatecznie skutkuje nieuwzględnieniem wszystkich kompetencji opisanych w charakterystykach określonych

dla 6 poziomu PRK. Ogólne efekty uczenia się dla kierunku nie zostały w pełni prawidłowo sformułowane, co generuje trudności dla stworzenia efektywnego systemu ich weryfikacji. W wielu przypadkach efekty uczenia się sformułowane zostały w sposób zbyt rozbudowany, często na skutek łączenia ze sobą różnorodnych kompetencji, które stanowią pojedyncze efekty uczenia się. Nieprawidłowość ilustrują, na przykład, efekty: K_W09: „ma podstawową wiedzę o metodyce wykonywania zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w instytucjach zatrudniających absolwentów Filologii Angielskiej, związanych z nauczaniem języka angielskiego, kulturą, literaturą, językoznawstwem angielskiego obszaru językowego, tłumaczeniami z i na język angielski oraz powiązaną działalnością naukową, np. zna metody pracy tłumacza; zna podstawowe metody badawcze i interpretacyjne pozwalające na analizę tekstów użytkowych, literackich i naukowych w zakresie literaturoznawstwa, kulturoznawstwa lub językoznawstwa, a także metodologię badań kontrastywnych”.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zobowiązała się do zmiany programu studiów i wdrożenia go od roku 2024/2025.

4. Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć sformułowane są w sposób niespecyficzny, powielający efekty ogólne sformułowane dla kierunku oraz nieuwzględniający progresu kompetencji w kolejnych semestrach.

Opisane wyżej problemy przenoszone są bezpośrednio na szczegółowe efekty uczenia się założone dla poszczególnych zajęć, gdyż efekty te są w wielu przypadkach powieleniem efektów ogólnych sformułowanych dla kierunku. Powiązanym problemem jest niespecyficzność efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć. Na przykład, w kartach zajęć: *tłumaczenia literackie*, *tłumaczenia poświadczane* i *tłumaczenia ustne*, występują praktycznie tożsame zestawy efektów uczenia się. Kolejną nieprawidłowością jest powtarzalność efektów uczenia się dla zajęć wielosemestralnych, tj. efekty dla poszczególnych semestrów zajęć są ze sobą tożsame, co oznacza, iż w przypadku tych zajęć nie założono żadnej progresji wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, bowiem na kolejnych etapach – oddzielnie zaliczanych i ocenianych – student osiąga wielokrotnie te same efekty uczenia się i jest za to wielokrotnie oceniany.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Olsztyńska Szkoła Wyższa przedstawiła swoje stanowisko, w którym: „władze uczelni i wydziału przyjmując uwagi sformułowane przez zespół oceniający doceniając ich wagę oraz rozumiejąc konieczność wdrożenia wszystkich zaproponowanych działań naprawczych, stwierdzają, że działania podejmowane w zakresie naprawy uchybień i realizacji zaleceń zespołu powinny mieć charakter kompleksowy i w związku z tym wymagają całkowitej zmiany w powyżej określonych obszarach”. Uczelnia powołała również zespół do wdrożenia wszystkich zaleceń i rekomendacji zespołu oceniającego oraz dokonania całkowitej zmiany programu studiów i wdrożenia go od roku 2024/2025. Uczelnia więc sama uznała, że nie jest możliwe dostosowanie się do zaleceń sformułowanych w raporcie zespołu oceniającego poprzez zmiany w obecnym programie studiów i zadeklarowała utworzenie nowego programu dla kierunku o tej samej nazwie, który wymaga odrębnego postępowania.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zobowiązała się do zmiany programu studiów i wdrożenia go od roku 2024/2025.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Nieuwzględnienie w treściach programowych zajęć w dyscyplinach literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii podbudowanej teoretycznie wiedzy w tych dyscyplinach i jej praktycznych zastosowań.

Treści powiązane z dyscyplinami naukowymi literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii nadmiernie koncentrują się na podstawowych elementach wiedзовych, całkowicie przy tym pomijając wymagane w charakterystyce P6S_WG Polskiej Ramy Kwalifikacji aspekty teoretyczne i zastosowania praktyczne tej wiedzy, a także marginalizując treści powiązane z rozwijaniem umiejętności i kompetencji społecznych. Ilustruje to, na przykład *kurs literatury amerykańskiej*, który omawia epoki literackie w historii literatury USA oraz reprezentatywnych dla nich twórców. Podobnie, zajęcia *kultura brytyjska i amerykańska* dotyczą elementów kultury, polityki i życia codziennego Wielkiej Brytanii i USA. Treści dotyczą również symboli narodowych, stosunków rasowych i etnicznych, mniejszości seksualnych, sztuki, teatru i muzyki. Tak sformułowane treści programowe są specyficzne dla zajęć, ale nie są kompleksowe i nie obejmują zagadnień szczegółowych z zakresu dyscyplin literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię zobowiązała się do zmiany programu studiów i wdrożenia go od roku 2024/2025.

2. Nieuwzględnienie w treściach programowych norm i zasad, a także aktualnego stanu praktyki w działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy specjalisty językowego. Treści programowe dla zajęć mających w założeniu stanowić praktyczne przygotowanie zawodowe nie w pełni uwzględniają normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, ponieważ uwzględniają jedynie normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej tłumaczy natomiast w ograniczonym stopniu uwzględniają normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarze działalności zawodowej specjalisty językowego, również z uwagi na fakt, że ten obszar działalności zawodowej nie został precyzyjnie i konsekwentnie zdefiniowany.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię zobowiązała się do zmiany programu studiów i wdrożenia go od roku 2024/2025.

3. Dobór treści programowych nie zapewnia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć i dla kierunku.

Zaprojektowane treści programowe nie zapewniają uzyskania wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć. Na przykład, na zajęciach *PNJA: konwersacje*, niemożliwy do osiągnięcia jest nadmiernie rozbudowany, łączący szereg rozdzielnych kompetencji i niespecyficzny dla zajęć efekt: „ma uporządkowaną podstawową wiedzę potrzebną do poprawnego i skutecznego formułowania i interpretowania wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku angielskim (np. zasady stylistyki, interpunkcji, pisowni i gramatyki, strategie argumentacji, techniki ułatwiające zrozumienie tekstu ze słuchu), w języku polskim, z elementarną terminologią z języka łacińskiego niezbędną w komunikacji zawodowej, oraz w drugim języku obcym, zorientowaną na zastosowania praktyczne związane z wybraną sferą działalności absolwentów Filologii Angielskiej, a także zna specyfikę leksykalną różnych dziedzin życia”, ponieważ zajęcia te doskonaliły mówienie w języku angielskim i nie służyły rozwijaniu umiejętności pisania, w tym w języku polskim,

w drugim języku obcym i z użyciem terminologii łacińskiej. Podobnie, na zajęciach z *literatury amerykańskiej*, których treści obejmują przegląd epok literackich i ich przedstawicieli, niemożliwe do uzyskania są ogólne efekty uczenia się założone dla kierunku, które błędnie umieszczono w sylabusie jako efekty szczegółowe, np.: „ma podstawową wiedzę o metodyce wykonywania zadań, normach, procedurach i dobrych praktykach stosowanych w instytucjach zatrudniających absolwentów Filologii Angielskiej, związanych z nauczaniem języka angielskiego, kulturą, literaturą, językoznawstwem angielskiego obszaru językowego, tłumaczeniami z i na język angielski oraz powiązaną działalnością naukową, np. zna różne rodzaje tłumaczeń i ich cechy charakterystyczne oraz metody pracy tłumacza; zna podstawowe metody badawcze i interpretacyjne pozwalające na analizę tekstów użytkowych, literackich i naukowych w zakresie literaturoznawstwa, kulturoznawstwa lub językoznawstwa, a także metodologię badań kontrastywnych”. Z tych samych powodów, efekt ten nie jest również możliwy do osiągnięcia za pomocą treści zajęć: *gramatyka opisowa, historia Wielkiej Brytanii i USA, wstęp do językoznawstwa czy przekład*.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię zobowiązała się do zmiany programu studiów i wdrożenia go od roku 2024/2025.

4. Niezapewnienie zajęć z dziedziny nauk społecznych.

Program studiów nie obejmuje zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymaganym wymiarze co najmniej 5 punktów ECTS.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię zobowiązała się do zmiany programu studiów i wdrożenia go od roku 2024/2025.

5. Niezapewnienie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze.

Program studiów formalnie obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS, ale zajęcia wskazane jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w znaczącej części nie są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Do tej grupy zajęć nieprawidłowo zaliczono wszystkie zajęcia z grupy zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego*, dla których przewidziano 59 pkt. ECTS, oraz zajęcia: *trening interpersonalny, technologia informacyjno-komunikacyjna, kultura słowa wraz z emisją głosu, wstęp do językoznawstwa, wstęp do literaturoznawstwa, historia Wielkiej Brytanii i USA, literatura brytyjska, literatura amerykańska, język angielski we współczesnej kulturze popularnej, kultura brytyjska i amerykańska, gramatyka opisowa, seminarium dyplomowe z pracą dyplomową oraz lektorat języka obcego*, których łączna liczba punktów ECTS wynosi 46. Wyłączenie tych zajęć, o łącznej liczbie punktów ECTS 105, z puli zajęć deklarowanych przez Uczelnię jako kształtujące umiejętności praktyczne, w wymiarze 143 ECTS dla specjalizacji tłumaczeniowej i 138 dla specjalizacji językoznawczej, powoduje, że wymóg ustawowy odnośnie do liczby punktów ECTS przypisanych zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne w kształceniu na profilu praktycznym nie został spełniony.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię zobowiązała się do zmiany programu studiów i wdrożenia go od roku 2024/2025.

6. Niewłaściwe zaplanowane praktyki zawodowe.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk zawodowych zostały skonstruowane wadliwie. W dużej mierze powtarzają nieprawidłowości dotyczące efektów opisane w ocenie spełnienia kryterium 1. Treści programowe przyjęte dla praktyk powielają problemy zdiagnozowane w odniesieniu do efektów uczenia się, a także nie umożliwiają osiągnięcia pełnego katalogu efektów np. wszystkich efektów z kategorii wiedzy oraz kompetencji społecznych. Dodatkowo, są sformułowane w sposób generyczny, bez uwzględnienia treści wynikających z efektów, na przykład wiedzy nt. odbiorców usług tłumaczeniowych, metod diagnozowania potrzeb takich odbiorców, metod oceny jakościowej. Co więcej, przyjęte treści są redundantne w odniesieniu do efektów. Znalazły się tu, dla przykładu, treści dotyczące księgozbioru i elektronicznego oprzyrządowania (automatycznych programów tłumaczących, słowników, zasobów internetowych), podczas gdy w żadnym z efektów nie odnotowano kompetencji dotyczących wykorzystania tego rodzaju narzędzi. W przypadku początkowych semestrów studiów nie ma możliwości osiągnięcia celów praktyki ani efektów uczenia się, gdyż student nie posiada wystarczającej wiedzy, umiejętności i kompetencji, stanowiących podbudowę do realizacji praktyk. Sumaryczna liczba punktów ECTS zaplanowana na praktyki wynosi 27 ECTS. Biorąc pod uwagę wielokrotnie powtarzające się efekty, nakład pracy wyrażony w godzinach oraz punktach ECTS na osiągnięcie tych efektów jest znacznie przeszacowany, gdyż można je osiągnąć w czasie o 2/3 niższym, podczas tylko jednego z etapów praktyki, a przewidziano trzy. Dobór miejsc praktyk nie jest właściwy. Nawet gdy praktyka odbywa się w biurze tłumaczeń, nie zawsze pozwala na osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się np. „posiada podstawowe umiejętności w zakresie oceny jakości usług związanych z kulturą, literaturą i językoznawstwem angielskiego obszaru językowego, z powiązaną działalnością naukową, medialną, promocyjno-reklamową lub tłumaczeniową”. Gdy ma miejsce w innych podmiotach, generycznie określonej grupie, gdzie kluczem do sukcesu jest korzystanie z języka angielskiego w codziennej działalności operacyjnej, a także kryteria, określone przez Uczelnię, których spełnienie nie warunkuje możliwości osiągnięcia efektów, więc dobór praktykodawców raz pozwala, a raz nie na ich osiągnięcie. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się i wykorzystywane narzędzia są właściwe, ale niekompletne. Nie zawierają próbek prac studenta, komentarzy jakościowych opiekuna zakładowego, opisów konkretnych zadań i sytuacji zawodowych.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię zobowiązała się do zmiany programu studiów i wdrożenia go od roku 2024/2025.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Brak aplikacyjnego charakteru prac dyplomowych, w tym ich związku z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku.

Prace dyplomowe nie weryfikują opanowania przez studentów umiejętności praktycznych ani nie obejmują wykonywania zadań charakterystycznych dla działalności zawodowej tłumacza. Prace mają charakter odtwórczy, niepowiązany z zastosowaniem wiedzy językoznawczej i literaturoznawczej w obszarach działalności zawodowej / gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Obecnie Uczelnia nie ma też mechanizmu monitorowania tego aspektu prac, a recenzje nie odnoszą się do tego faktu.

W odpowiedzi na raport Uczelnia skorygowała wymagania stawiane pracom dyplomowych. Zgodnie z nimi praca dyplomowa powinna mieć charakter aplikacyjny, czyli powinna być ukierunkowana na potrzeby konkretnego odbiorcy: przedsiębiorstwa, instytucji publicznej lub organizacji pozarządowej. Powinna przedstawiać problem w postaci projektu, omówić go oraz podać propozycje jego rozwiązania i zastosowania w praktyce. Skuteczność podjętych działań będzie możliwa do oceny po upływie dwóch lat.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Niewłaściwa obsada części zajęć na kierunku w odniesieniu do wszystkich dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek.

Wśród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia brakuje osób ze stopniem naukowym lub dorobkiem naukowym w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, do których przyporządkowany jest kierunek, co skutkuje niewłaściwą obsadą części zajęć. W odpowiedzi na raport Uczelnia podjęła współpracę z osobą ze stopniem naukowym doktora nauk społecznych w zakresie socjologii, nie wykazując jednak, że ma ona kompetencje do prowadzenia zajęć w dyscyplinie naukowej nauki o kulturze i religii.

2. Polityka kadrowa nie zapewnia właściwego doboru nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć.

Prowadzona na kierunku polityka kadrowa nie prowadzi do zapewnienia potencjału karowego umożliwiającego prawidłową realizację zajęć. Brakuje systemowych rozwiązań wpływających na tworzenie warunków stymulujących kadrę do ustawicznego rozwoju. W Uczelni brakuje określonej ścieżki awansowej stymulujących i motywujących członków kadry do doskonalenia.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia zobowiązała się do prowadzenia polityki kadrowej „po dokonaniu zmian w programach” w taki sposób, „aby nauczyciele ze stopniem naukowym lub dorobkiem naukowym wpisywali się w dyscypliny, do których zostanie przyporządkowany kierunek”. Jednocześnie nieskuteczne działania naprawcze dotyczące nowego zatrudnienia wskazują na niewłaściwy wektor zmian.

W odniesieniu do kryterium 5:

1. Niepełna dostępność zalecanej literatury.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne nie są w pełni zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się przewidzianymi, ponieważ nie obejmują znaczącej części publikacji zalecanych w dla poszczególnych zajęć. Brakuje też pozycji w księgozbiorze niezbędnych do przygotowania prac dyplomowych.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała o przeznaczeniu 10.000 zł na uzupełnienie zasobów bibliotecznych, po zebraniu potrzeb od nauczycieli akademickich prowadzących seminaria dyplomowe. Po zdiagnozowaniu braków w zasobach bibliotecznych, Uczelnia deklaruje sukcesywne uzupełnianie księgozbioru. Aktualnie Uczelnia zakupiła książki z zakresu beletrystyki do „swobodnego korzystania przez studentów filologii”. Rezultaty zapowiedzianej przez Uczelnię działalności w tym zakresie są możliwe do oceny w po upływie dwóch lat.

W odniesieniu do kryterium 6:

1. Niewłaściwy dobór interesariuszy zewnętrznych.

Uczelnia posiada grono interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców, współpracujących w ramach ocenianego kierunku w zakresie konstruowania programu studiów, jego realizacji oraz doskonalenia. Do najważniejszych interesariuszy zewnętrznego kierunku należą dyrektorzy i nauczyciele różnych typów szkół, a przede wszystkim metodycy i menedżerowie szkół językowych. Według Uczelni, to właśnie ich sugestie są najistotniejsze, m.in. przy tworzeniu nowych zajęć w programie studiów. Nie jest to dobór właściwy w kontekście specjalizacji obecnie proponowanych na ocenianym kierunku, *translatorskiej i językoznawczej (specjalisty językowego)*, szczególnie zważając na fakt, iż Uczelnia podjęła decyzję o zaprzestaniu kształcenia na ścieżce. Brakuje biur i agencji tłumaczeniowych oraz lokalizacyjnych, biur tłumaczy przysięgłych itp., czyli organizacji, które w codziennej działalności operacyjnej zajmują się językiem obcym – angielskim (i innymi) oraz język obcy jest dla nich podstawowym narzędziem pracy, a w działalności zawodowej wykorzystują nie tylko praktyczną jego znajomość, ale również wiedzę o języku, jego strukturze, rozmaitych rejestrach i ich stosowaniu, znajomość relacji pomiędzy kulturą obszaru językowego a komunikacją itp. Nie jest również jasne, w jakim zakresie skład Rady jest adekwatny dla ścieżki *specjalisty językowego* - w Radzie nie wydzielono grupy podmiotów dedykowanych ocenianemu kierunkowi, co powoduje, iż nie ma pewności, które z podmiotów dedykowane są współpracy z ocenianym kierunkiem. W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała o podjętych i planowanych działaniach naprawczych, dotyczących uzupełnienia grona interesariuszy zewnętrznych i intensyfikacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Skuteczność tych działań będzie możliwa do oceny po upływie co najmniej dwóch lat.

2. Brak efektywnych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Prowadzone w Uczelni przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie obejmują oceny poprawności doboru instytucji współpracujących, a także skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów oraz doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i analiz losów absolwentów. Brak efektywności prowadzonych przeglądów potwierdzają m.in. nieprawidłowości zdiagnozowane w doborze współpracujących z kierunkiem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego oraz udziałem tego otoczenia w doskonaleniu koncepcji kształcenia na kierunku, programów studiów i udziału w jego realizacji.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia stwierdziła, że dokonuje przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, czego efektem są zmiany w składzie Rady Społeczno-Gospodarczej. Uczelnia nie odniosła się do sedna zarzutu, czyli efektywności tych przeglądów i ich rezultatów. Rezultaty działalności Rady Społeczno-Gospodarczej na kierunku filologia będą możliwe do oceny w odrębnym postępowaniu oceniającym po podjęciu zapowiadanych działań naprawczych.

W odniesieniu do kryterium 7:

1. Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia nie jest wystarczająco i w pełni zgodny z koncepcją i celami kształcenia.

Proces umiędzynarodowienia na kierunku jest mało zauważalny, gdyż aktywność międzynarodowa studentów, jak i kadry akademickiej w odniesieniu do celów kształcenia,

koncepcji kształcenia, czy też do programu studiów, w tym efektów uczenia się, praktycznie nie ma miejsca, pomimo że oceniany kierunek w swoich założeniach osadzony jest w językach obcych nowożytnych – angielskim i niemieckim. Uczelnia nie podejmuje wystarczających działań w zakresie umiędzynarodowienia, w konsekwencji nie dając adekwatnych dla kierunku możliwości na rozwój np. umiędzynarodowienia prowadzonego programu i przyjmowania studentów oraz kadry akademickiej z zagranicy.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała o wyjeździe kadry dydaktycznej i administracyjnej na Maltę, w ramach którego realizowany był kurs języka angielskiego na różnym poziomie zaawansowania. Podjęte działania nie są w pełni adekwatne do sformułowanego zarzutu.

2. Brak okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

W Uczelni nie są prowadzone okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia, które obejmują ocenę skali, zakresu i zasięgu współpracy z uczelniami zagranicznymi i/lub jednostkami badawczo-rozwojowymi, udziału wykładowców z zagranicy w realizacji zajęć na kierunku oraz rodzimych nauczycieli prowadzących zajęcia w uczelniach zagranicznych, skali i zasięgu mobilności studentów, zajęć prowadzonych w języku obcym. Nie bierze również pod uwagę opinii studentów oraz nauczycieli akademickich w tym zakresie. W rezultacie, nie jest możliwa ewaluacja prowadzonej współpracy oraz wykorzystywanie wyników przeglądów do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie podjęła działań naprawczych, deklarując jedynie, że zostanie wprowadzony arkusz oceny okresowej stopnia umiędzynarodowienia.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Nieskuteczne funkcjonowanie na kierunku obowiązującego w Uczelni wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Uczelnia posiada wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia. Obowiązują formalnie przyjęte zasady i procedury w zakresie doskonalenia procesu kształcenia oraz tworzenia i doskonalenia programów studiów określające jego funkcjonowanie. Zasady te na kierunku filologia nie zostały jednak w pełni wdrożone, a obowiązujące procedury nie są w pełni wykorzystywane do monitorowania i ewaluacji jakości kształcenia, na co wskazuje – poza powołaniem odpowiedniego zespołu – brak podjętych po odbyciu się wizytacji zespołu oceniającego działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych w sposób uwzględniający, że wiedza językowa prowadząca do opanowania komunikacyjnych umiejętności wg ESOKJ nie jest podbudowaną teoretycznie wiedzą w dyscyplinie naukowej językoznawstwo.
2. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się w sposób uwzględniający określony w koncepcji kształcenia właściwy dla kierunku zakres przygotowania zawodowego.

3. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się zgodnie z procentowym przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych i uwzględnieniem pełnego zakresu kompetencji określonego w Polskiej Ramie Kwalifikacji.
4. Zaleca się sformułowanie szczegółowych efektów uczenia się w sposób specyficzny dla poszczególnych zajęć z uwzględnieniem progresu kompetencji studentów w kolejnych semestrach.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się zapewnienie treści programowych we wszystkich dyscyplinach, do których kierunek został przyporządkowany w sposób odpowiadający pełnemu zakresowi kompetencji określonych w charakterystyce PRK o kodzie P6S_WG.
2. Zaleca się zapewnienie treści programowych uwzględniających normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, w tym specjalisty językowego.
3. Zaleca się zapewnienie treści programowych zapewniających osiągnięcie wszystkich założonych dla kierunku ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się.
4. Zaleca się zapewnienie w programie studiów zajęć w dziedzinie nauk społecznych w wymiarze co najmniej 5 ECTS.
5. Zaleca się zapewnienie w programie studiów w wymaganym wymiarze zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.
6. Zaleca się zapewnienie programu praktyk zawodowych odnoszącego się do właściwej dla kierunku działalności zawodowej i zasad ich prawidłowej realizacji.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się zapewnienie aplikacyjnego charakteru prac dyplomowych w wybranych lub wszystkich dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek w powiązaniu z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Zaleca się zapewnienie prawidłowej obsady wszystkich zajęć.
2. Zaleca się prowadzenie zasad polityki kadrowej zapewniającej prawidłową obsadę zajęć i ich realizację.

W odniesieniu do kryterium 5:

1. Zaleca się zapewnienie pełnej dostępności zalecanej literatury.

W odniesieniu do kryterium 6:

1. Zaleca się dobór interesariuszy zewnętrznych w sposób odpowiadający właściwej dla kierunku działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy.
2. Zaleca się przeprowadzanie efektywnych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

W odniesieniu do kryterium 7:

1. Zaleca się umiędzynarodowienie procesu kształcenia w sposób odpowiadający koncepcji i celom kształcenia.
2. Zaleca się wprowadzenie okresowych przeglądów umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się pełne i efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające kierunku filologia na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2025/2026.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki,
2. Rektor Olsztyńskiej Szkoły Wyższej.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Janusz Uriasz